

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/11/2019
Identifikačné číslo spisu:	9519100066
Dátum vydania rozhodnutia:	15.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:9519100066.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. na verejnom zasadnutí konanom 15. júla 2020 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného Q. F. pre prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného Q.F. podaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-5T/3/2019 z 13. septembra 2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. f), ods. 3 Trestného poriadku z r u š u j e s a rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 13. septembra 2019, sp. zn. BB-5T/3/2019 v časti vo výroku o treste a výroku o náhrade škody.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaný

Q. Y. nar. XX. B. XXXX vo Z. G. E., trvale bytom
A. T., Z. G. E.
s a o d s u d z u j e

Podľa § 225 ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j), § 37 písm. h) Trestného zákona a s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona súd výkon trestu odňatia slobody obžalovanému Q.F. podmienene odkladá a zároveň ukladá probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému Q.F. ustanovuje skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. h) Trestného zákona súd ukladá obžalovanému Q.F. ako súčasť probačného a mediačného dohľadu povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom výchovnému programu, súčasťou ktorého bude v prvých dvoch rokoch skúšobnej doby účasť na jednej prednáške alebo obdobnom vzdelávacom podujatí týkajúcej sa témy zaobchádzania s finančnými prostriedkami poskytovanými zo zdrojov Európskych spoločností, ako aj povinnosť

zúčastniť sa ako verejnosť jedného hlavného pojednávania Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, či už v Pezinku, alebo v Banskej Bystrici, až do vyhlásenia rozsudku v trestnej veci vedenej pre prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1 a nasl. Trestného zákona, a to na vlastné náklady obžalovaného.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej aj len „Špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 13. septembra 2019, sp. zn. BB-5T/3/2019 uznal obžalovaného Q.F., nar. XX. B. XXXX vo Z. G. E., trvale bytom vo Z. G. E., A. T. (ďalej aj len „obžalovaný“) vinným zo spáchania prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

- ako konateľ spoločnosti P. C., s. r. o. so sídlom V. XXXX, XXX XX Z. G. E., IČO: XX XXX XXX (ďalej len „Reštaurácia C.“) podal dňa 11. januára 2013 na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou (ďalej len „ÚPSVaR“) žiadosť na poskytnutie príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, prílohu ktorej tvoril aj Podnikateľský zámer Reštaurácie C. pričom na základe žiadosti požiadal ÚPSVaR o poskytnutie finančného príspevku na zriadenie uvedenej dielne a následne dňa 30. januára 2013 uzatvoril s ÚPSVaR vo Vranove nad Topľou Dohodu č. XX/XX/XXXX o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne (ďalej len „Dohoda“), predmetom ktorej je úprava práv a povinností účastníkov dohody pri poskytovaní príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, ktorý sa poskytuje zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „SR SR“), v ktorej sa ÚPSVaR zaviazal poskytnúť Reštaurácii C., s. r. o. ako zamestnávateľovi príspevok na zriadenie chránenej dielne, kde budú vytvorené 3 pracovné miesta pre občanov so zdravotným postihnutím, do výšky 30.448,50 Euro pozostávajúci z prostriedkov ESF a SR SR vo vzájomnom pomere ESF 85% : SR SR 15% a dňa 26. februára 2014 podpísal Dodatok č. 1, ktorým sa zaviazal najneskôr do 3 mesiacov od podpísania dohody zriadiť chránenú dielňu a prijať na zriadené pracovné miesto 3 uchádzačov o zamestnanie, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím so štruktúrou pracovných miest jeden administratívny pracovník a dvaja pomocní administratívni pracovníci a zachovať zriadené pracovné miesto v chránenej dielni najmenej po dobu 2 rokov odo dňa účinnosti priznania postavenia chránenej dielne, pričom uzatvoril pracovné zmluvy, a to: dňa 01. februára 2013 s N. O., nar. XX. A. XXXX, dňa 01. februára 2013 s B. W., nar. XX. Q. XXXX, dňa 07. februára 2013 s M. A., nar. XX. A. XXXX, dňa 16. apríla 2013 s M.F., nar. XX. B. XXXX, dňa 10. apríla 2014 s Q. B., nar. XX. Q. XXXX a dňa 01. novembra 2014 s B. C., nar. XX. Q. XXXX, aj keď v skutočnosti okrem N. O. iadna z vyššie uvedených osôb po podpise pracovnej zmluvy nepracovala na adrese zriadenej chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, navyše B. W., M. A., M.F. a B. C. ani nevykonávali pomocné administratívne práce podľa uzatvorených pracovných zmlúv a v zmysle podpísanej Dohody. Napriek tomu predložil na ÚPSVaR v období od 20. marca 2013 do 08. decembra 2014 pod poradovými číslami 1 až 22 celkovo 22 žiadostí o úhradu platby, a ku každej predložil aj výplatné listiny s podpismi vyššie uvedených zamestnancov, ktoré mali preukazovať úhradu mzdy zamestnancom za jednotlivé mesiace, ktoré nepodpísali, na základe čoho ÚPSVaR v období od 19. apríla 2013 do 05. februára 2015 poukázal na účet spol. Reštaurácia C., s. r. o. v 22 platbách v celkovej výške 26.278,05 Eur, čím Q.F. konal v rozpore s článkom II bodom 11.1. Dohody, v rozpore s článkom II bodom 12.2 Dohody, v rozpore s § 19, § 31 ods. 1 písm. a), n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj § 13 ods. 3, písm. c), d) zákona č. 528/2008 Z.Z. o pomoci a podpore poskytovanej z Fondov Európskeho spoločenstva, čím spôsobil škodu ÚPSVaR SR vo výške 26.278,05 Euro, z čoho 85% predstavujú finančné prostriedky z ESF v čiastke 22.336,33 Euro a 15% predstavujú finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu SR v čiastke 3.941,72 Euro.

Za to Špecializovaný trestný súd obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona špecializovaný trestný súd výkon trestu odňatia slobody zároveň podmienčne odložil s tým, že obžalovanému uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorú podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určil vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona uložil Špecializovaný trestný súd obžalovanému takisto aj povinnosť nahradiť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, spôsobenú škodu vo výške 26.278,05 Euro do 1 roka od právoplatnosti rozhodnutia s tým, že napokon podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku zároveň zaviazal obžalovaného nahradiť spôsobenú škodu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, IČO: 37 937 766 vo výške 26.278,05 Euro.

Špecializovaný trestný súd vyššie označený rozsudok odôvodnil v podstate tým, že obžalovaný ako konateľ spoločnosti Reštaurácia C., s.r.o. dňa 30. januára 2013 uzatvoril s ÚPSVaR vo Vranove nad Topľou Dohodu o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne, v ktorej sa ÚPSVaR zaviazal mu poskytnúť príspevok na zriadenie chránenej dielne, kde budú vytvorené 3 pracovné miesta pre občanov so zdravotným postihnutím, do výšky 30.448,50 Euro. Obžalovaný uzatvoril pracovné zmluvy s N. O., B. W., M. A., M.F., Q. B. a B. C.. Okrem N. O. iadna z vyššie uvedených osôb nepracovala na adrese zriadenej chránenej dielne, navyše B. W., M. A., M.F. a B. C. ani nevykonávali pomocné administratívne práce podľa uzatvorených pracovných zmlúv a v zmysle podpísanej Dohody. Napriek tomu obžalovaný predložil na ÚPSVaR v období od 20. marca 2013 do 8. decembra 2014 celkovo 22 žiadostí o úhradu platby, a ku každej predložil aj výplatné listiny s podpismi vyššie uvedených zamestnancov, ktoré oni nepodpisali, na základe čoho ÚPSVaR v období od 19. apríla 2013 do 05. februára 2015 poukázal na účet spol. Reštaurácia C., s.r.o. v 22 platbách v celkovej výške 26.278,05 Euro, čím obžalovaný spôsobil škodu ÚPSVaR SR vo výške 26.278,05 Euro.

Tieto skutočnosti boli preukázané na hlavnom pojednávaní najmä výpoveďami svedkýň, výpoveďami svedkov v prípravnom konaní, ako aj listinnými dôkazmi. Na hlavnom pojednávaní svedkyňa JUDr. U. potvrdila, že zamestnávateľ od samého začiatku porušoval dohodu tým, že zamestnanci nepracovali v priestoroch chránenej dielne, nevykonávali pracovné činnosti súvisiace s vytvorenými pracovnými miestami, príspevok nebol použitý na stanovený účel, výplaty neboli vyplácané zamestnancom v dohodnutej výške a v dohodnutom termíne. Úradu boli tiež predkladané falšované doklady o prevzatí miezd zamestnancami, čím došlo k vážnemu porušeniu dohody. Tieto tvrdenia boli preukázané aj výpoveďami svedkov B. W., B. C., M.F. a M. A., ktorí uviedli, že mali vykonávať administratívne práce v chránenej dielni, ale ich nevykonávali a nepodpisovali tiež ani výplatné listiny. Špecializovaný trestný súd vzal taktiež za preukázané, že obžalovaný porušil povinnosť vytvoriť štruktúru pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím podľa dohody. Táto skutočnosť vyplýva z výpovedí svedkov - svedkyňa N. O. uviedla, že B. C. v skutočnosti robil stavebného robotníka, svedok B. W. sám vypovedal, že pracoval na stavbe a administratívne práce nevykonával ani jeden deň. Svedok M.F. vypovedal, že v Reštaurácii C., s.r.o. pracoval ako údržbár a robil rozvoz obedov; administratívne práce nevykonával žiadne. Svedkyňa M. A. vo svojej výpovedi v prípravnom konaní uviedla, že nepracovala v chránenej dielni, ale ako upratovačka. Svedkyňa Ing. B. V., ktorá pracovala ako účtovníčka vo viacerých spoločnostiach obžalovaného uviedla, že v priestoroch chránenej dielne sa mali vykonávať administratívne práce, ale zamestnanci, ktorí tam mali pracovať tam nepracovali. Ďalšia svedkyňa M. A. potvrdila tú skutočnosť, že M.F. rozvážal obedy a vykonával údržbu a M. A. upratovala. Svedkyňa Q. B. uviedla, že pre zdravotné problémy nechodila neskôr vôbec do práce a evidovali ju ako zamestnanú. Z výpovedí týchto svedkov vyplýva, že všetci okrem N. O. vykonávali iné práce, než sa obžalovaný zaviazal v dohode.

Z toho dôvodu Špecializovaný trestný súd nemal žiadne pochybnosti o vierohodnosti a pravdivosti vypočutých svedkov, ako aj výpovedí svedkov, pretože títo vypovedali o rozhodných skutočnostiach zhodne.

K obrane obžalovaného Špecializovaný trestný súd najprv vo všeobecnosti skonštatoval, že obžalovaný poprel, že by spáchal skutok tak, ako bol definovaný v obžalobe. Naopak, uviedol že projekt riadne implementoval refundáciou miezd zamestnancov, všetky finančné prostriedky boli deklarované vedúcimi stredísk ako vyplatené a až po predložení výplatných listín a spracovaných žiadostí ako konateľ podpísal Žiadosť o refundáciu. Nikto ho neupozornil, že by implementácia projektu prebiehala nesprávne. Až po čase sa dozvedel, že vraj projekt nerealizoval v zmysle ich žiadosti predloženej ÚPSVaR. Ďalej uviedol, že žiadnemu zamestnancovi mzdu nevyplácal, boli vyplácané prostredníctvom pokladne a nadriadených, ktorí riadili osoby so ZPS. On nekontroloval, čo zamestnanci robia, pretože boli pridelení svojim nadriadeným na strediská. Podľa jeho vyjadrenia jednotliví zamestnanci z časti vykonávali aj inú činnosť, okrem pomocných a administratívnych prác a to oznámil listom ÚPSVaR dňa 15. marca 2013.

Špecializovaný trestný súd však tvrdeniam obžalovaného neuveril, pretože z výpovedí svedkov vyplýva, že okrem N. O. všetci ostatní zamestnanci vykonávali iné práce ako boli uvedené v pracovnej zmluve. Čo sa týka argumentu obžalovaného, že mzdy boli vyplatené, Špecializovaný trestný súd uviedol, že z výpovede svedkyne N. O. vyplýva, že výplatu včas a v plnej výške nemala skoro nikdy, jej podpis falšovali; svedok M.F. uviedol, že výplatné listiny predložené vyšetrovateľom nepodpisoval; svedkyňa Q. B. uviedla, že aj keď nechodila do práce vyplácali jej 100 Eur mesačne, chodili jej poštou, výplatné listiny nepodpisovala. Na podklade uvedeného mal Špecializovaný trestný súd za preukázané, že obžalovaný použil a predložil falšované výkazy, aby vylákal príspevok z Fondov Európskeho spoločenstva a zo štátneho rozpočtu. Pokiaľ ide o tvrdenie obžalovaného, že zmenu náplne práce zamestnancov nahlásil ÚPSVaR, toto vyvrátili zamestnankyne úradu PhDr. B. T. a A. C. a tiež skutočnosť, že žiadosť obžalovaný nepredložil vyšetrovateľovi, ale až súdu. Čo sa týka skutočnosti, že finančné prostriedky boli použité na iný účel, ako boli pôvodne určené, vyplýva z výpovede svedkyne N. O., ktorá uviedla, že obžalovaný rozhodoval kde peniaze pôjdu, čo treba rýchlo zaplatiť, čo bolo v jednoznačnom rozpore s dohodou. Obžalovaný niekoľkokrát zdôraznil, že mzdy nevyplácal, ale ich vyplácalo ekonomické oddelenie spoločnosti; aj toto tvrdenie ale vyvrátili svedkyne N. O. a Ing. B. V., ktoré uviedli, že niekedy zamestnancom vyplácal mzdy priamo obžalovaný.

Z vykonaného dokazovania mal Špecializovaný trestný súd za preukázané, že obžalovaný porušil podmienky dohody, zamestnancom boli pridelené iné práce, než boli s úradom dohodnuté činnosti, na ktoré boli účelovo určené finančné prostriedky vykonávané neboli a tiež že finančné prostriedky boli vynakladané aj na iný účel ako bolo dohodnuté.

Vo vzťahu k výroku o treste Špecializovaný trestný súd skonštatoval, že z hľadiska generálnej aj individuálnej prevencie bude účel trestu naplnený uložením trestu odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu vo výmere 4 roky za súčasného uloženia povinnosti nahradiť spôsobenú škodu vo výške 26.278,05 Euro do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia.

Zároveň samostatným výrokom uložil obžalovanému povinnosť na náhradu škody vo výške vyplateného príspevku v celkovej sume 26.278,05 Euro, teda v cele výške uplatneného nároku, nakoľko z čl. II. bod 16.2 Dohody o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne vyplýva, že zamestnávateľ je povinný vrátiť na účet úradu celú sumu vyplateného príspevku v prípade nedodržania dohodnutých záväzkov uvedených v čl. II. bod 1 alebo 2 písm. b-c alebo 3-4 dohody.

Proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu podal obžalovaný včas odvolanie, a to tak v časti čo do výroku o vine, ako aj výroku o treste a náhrade škody.

Podané odvolanie obžalovaný odôvodnil písomne prostredníctvom obhajcu, pričom úvodom skonštatoval, že zo strany súdu došlo v priebehu konania k vážnemu porušeniu práva obžalovaného na obhajobu. Obhajca JUDr. Gdovin ako nový obhajca obžalovaného navrhol 12. júla 2019 na hlavnom pojednávaní hneď po jeho otvorení senátu Špecializovaného trestného súdu, že namiesto čítania zápisníc z výpovedí označených svedkov v prípravnom konaní ich chce osobne vypočuť na hlavnom

pojednávani. Predseda senátu ho však po prednesení návrhu na vykonanie dôkazov doslova zahriakol s tým, že táto okolnosť je už vysporiadaná, lebo obžalovaný už skôr súhlasil s čítaním zápisníc o výsluchu svedkov a preto sa s ním už o tom nebude baviť. Obžalovaný si však JUDr. Gdovina zvolil za obhajcu práve z toho dôvodu, že nebol spokojný s postupom svojho predchádzajúceho obhajcu a po naštudovaní spisového materiálu dospel k presvedčeniu, že všetci uvedení svedkovia boli v prípravnom konaní vypočutí nielen bez prítomnosti obžalovaného, ale predovšetkým bez kvalifikovaného obhajcu, čomu aj zodpovedá obsah výsluchov. Správanie predsedu senátu obžalovaný preto označil nielen za neslušné a nehodné sudcu Špecializovaného trestného súdu, ale predovšetkým za vážny zásah do práva obžalovaného na spravodlivý súdny proces. Našťastie je hlavné pojednávanie zachytené na zvukovom nosiči a preto sa s jeho priebehom môže oboznámiť odvolací súd vypočutím si vyhotoveného záznamu.

K svedkyňi O. uviedol, že táto naňho podala trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona keď uviedla, že jej nebola vyplatená mzda za takmer 5 (päť) mesiacov v celkovej výške 1.425,28 Euro, pričom trestné konanie v dotknutej trestnej veci nebolo doposiaľ právoplatne skončené. Samotná skutočnosť, že označená svedkyňa naňho podala trestné oznámenie má za následok existenciu závažných pochybností o vierohodnosti a pravdivosti jej výpovede, pričom z výslovného klamstva a krivej výpovede je usvedčovaná nielen výpoveďou obžalovaného a listinnými dôkazmi, ale predovšetkým vlastnými výpoveďami. Svedkyňa totiž vo svojej výpovedi potvrdila, že mala na starosti pokladňu firmy Reštaurácia C., s.r.o. a z tohto titulu si sama vyplácala mzdu nielen pre seba, ale aj pre B. W. a ďalších zamestnancov. Keď však obžalovaný navrhol prečítať výpoveď svedkyne O. z trestného konania vedeného pred Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp. zn. 13T/101/2017, predseda senátu bez akéhokoľvek odôvodnenia tento návrh na vykonanie dokazovania odmietol. Až následne po vykonaní výsluchu svedkyne bola táto v relevantnej časti prečítaná. Z taktického hľadiska ide znovu o porušenie práva obžalovaného na obhajobu. Z prečítanej zápisnice o výpovedi svedkyne vyplynulo, že si sama a svojvoľne z pokladne firmy Reštaurácia C., s.r.o. vyplácala mzdu a to v podstatne vyššej miere, ako jej patrila. Bolo preukázané (a obsahom predmetnej zápisnice aj potvrdené), že si za uvedené obdobie sama vyplatila čiastku 7.490,00 Euro napriek tomu, že podľa pracovnej zmluvy jej vznikol nárok len na sumu cca 3.931,00 Euro, čím si bezdôvodne vyplatila navyše rozdiel medzi oboma sumami. Pri konfrontácii s touto zápisnicou ďalej svedkyňa drzo tvrdila, že ňou samovyplatenú sumu počuje prvýkrát a má nárok na mzdu vo výške 680,00 Eur mesačne, čo je však v rozpore s jej mzdou podľa platnej pracovnej zmluvy a má opovážlivosť ďalej tvrdiť, že jej obžalovaným nebola vyplácaná ani minimálna mzda vo výške 337,70 Euro. Obžalovaný preto konštatoval, že svedkyňa pod prisahou vedome a úmyselne klamala pred špecializovaným trestným súdom o tom, že jej za uvedené obdobie nebola vyplatená mzda, pričom z jej výpovede rovnako vykonanej pod prisahou v inom trestnom konaní v spojení s listinnými dôkazmi (pokladničnými knihami) vyplynulo, že si postupne v rôznych výškach vyplatila v rozhodnom období na plate celkovo čiastku 7.490,00 Euro - teda oveľa viac, ako predstavoval jej oficiálny zárobok.

Obžalovaný takisto namietol aj závery Špecializovaného trestného súdu vo vzťahu k obsahu výpovede svedka W.. Menovaný svedok totiž nijak nepotvrdil skutočnosť, že by obžalovaný mal niekedy jemu alebo jeho pracovníkom mzdu vyplácať osobne. Rovnako uviedol, že nepodpisoval výplatné listiny, ale len potvrdenia o prevzatých peňažných čiastkach. Aj vo vzťahu k tomuto svedkovi mal obžalovaný za to, že existujú pochybnosti o jeho nezaujatosti a to z totožného dôvodu, ako je tomu vo vzťahu k svedkyňi O., nakoľko aj W. naňho podal trestné oznámenie z dôvodu nezaplatenia mzdy. Obžalovaný však bol (pozn.: doposiaľ neprávoplatne) v dôsledku uvedeného oslobodený spod obžaloby, a síce rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/101/2017 zo 17. apríla 2019 a to z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Je pravdou, že pochybením mzdovej účtovníčky spoločnosti Reštaurácia C., s.r.o. došlo k omeškaniu s vyplatením platu svedkovi W., čo však bolo následne po zistení tejto skutočnosti napravené a zameškaná mzda mu bola vyplatená, o čom svedčia poštové poukážky obsiahnuté v spise. Takisto aj svedok C. vypovedal, že mal stále výplatu uhradenú v riadnom termíne aj keď sa stalo, že mu bola vyplatená na dvakrát. Okrem toho potvrdil, že v rámci svojej pracovnej činnosti roznášal napríklad aj poštu, čo obžalovaný označil za výkon administratívnych prác. Označený svedok navyše uviedol, že mu peniaze dávala výlučne pani M. a na konkrétne otázky odpovedal, že mu mzda bola riadne a včas vyplatená v hotovosti. Svedkyňa A. vo svojej výpovedi

uviedla, že s pracovnou ponukou ju oslovila M., ktorá jej na podpis doniesla aj pracovnú zmluvu. Jej pracovnú činnosť riadila pani A. keď pracovala na C. na V. ako upratovačka. Výslovne potvrdila, že sa s obžalovaným nestretla ani s ním nejednala ohľadom výkonu svojej práce. Pokiaľ ide o mzdu, pani A. jej ju doniesla iba raz, ale nevedela uviesť, koľko to bolo. Svedkyňa B. v prípravnom konaní uviedla, že rovnako ju o pracovných podmienkach informovala M. a táto jej dala takisto podpísať aj pracovnú zmluvu. Pracovala na C. na V., vykonávala tam bežné administratívne práce (vypracovanie faktúr, príprava propagačných materiálov, kopírovanie a pod.), neskôr sa zapojila do upratovania uvedeného objektu. Pracovné úlohy jej zadávali pani A. a M., na otázku vyšetrovateľa uviedla, že obžalovaný ju vôbec nekontaktoval a nevie, či vôbec vedel o jej pracovnom zaradení. Uviedla, že M. s ňou vzhľadom na jej zdravotný stav dohodla, že môže posledné dva mesiace zostať doma, kde jej bude zasielaná mzda vo výške 100,00 Euro mesačne. K podpisom na výplatných páskach sa nevedela vyjadriť, či sú na nich jej podpisy. Uvedené podľa obžalovaného potvrdzujú výpovede svedkyne A., ako aj jeho výpoveď. Pokiaľ teda došlo k pochybeniu pri výplate mzdy alebo k sfaľšovaniu podpisov, jeho jediným pochybením bolo to, že bez dôkladnej kontroly slepo dôveroval zodpovedným pracovníkom, ktorí ho s poukazom na vyššie uvedené podvádzali a platy, ktoré mali odvieť príslušným osobám si zjavne ponechávali pre svoju osobnú potrebu. Z vykonaného dokazovania je takisto zrejmé, že skutkový záver súdu, tak ako je tento vyjadrený vyššie, je nesprávny, nakoľko tak svedkyňa B. ako aj svedok C. potvrdili, že vykonávali aj administratívne práce. Ďalej obžalovaný podrobne opísal obsah Dohody a podotkol, že firma Reštaurácia C., s.r.o. listom z 15. marca 2013 oznámila ÚPSVaR, že vzhľadom na nedostatok administratívnej práce bude pracovná činnosť zamestnancov chránenej dielne kumulovaná s inými pomocnými prácami podľa potreby zamestnávateľa, čím splnila oznamovaciu povinnosť podľa čl. bodu 10.03 Dohody. Oznámenie je opatrené pečiatkou ÚPSVaR vo Vranove nad Topľou s dátumom k 15. marcu 2013. Špecializovaný trestný súd však jej obsah spochybnil s poukazom na to, že ju obžalovaný nepredložil vyšetrovateľovi ale až súdu, čo sa javí úplne absurdné. Pokiaľ totiž nijak nebola spochybnená jej pravosť a vierohodnosť nie je ďalej podstatné, či bola predložená obžalovaným už v skôr v priebehu konania, ale až v súdnom konaní. Špecializovaný trestný súd sa takisto mýli vo svojom úsudku, nakoľko dotknutá písomnosť bola vyšetrovateľovi predložená už v priebehu prípravného konania (uvedené potvrdzujú výpovede svedkýň C. a T.). Označené svedkyne navyše vyslovene nepopreli pravosť oznámenia doručeného na úrad, naopak len potvrdili, že každé obdobie podanie musí byť po jeho zaevidovaní do informačného systému spolu s pečiatkou potvrdzujúcou jeho prijatie. Ony však vyslovene uviedli len to, že dotknutú písomnosť prevzali a nevedeli sa ďalej vyjadriť o jej ďalšom osude v zmysle uvedeného. Preto nemožno obžalovanému pripísať ani nedbanlivosť, resp. opomenutie konania príslušným pracovníkom, ktorý dotknutý dokument prevzal a nezaregistroval ho. Absencia označenej písomnosti v spise môže teda spočívať v pochybení iného subjektu (ÚPSVaR) a nemožno ju pričítať v neprospech konania obžalovaného. Samotná svedkyňa U. vo svojej výpovedi uviedla, že počas realizácie projektu neboli zistené žiadne nezrovnalosti vo vzťahu k dodržiavaniu Dohody, a ani administratívny spis neobsahuje informácie o výkone prác uvedenými osobami v rozpore s Dohodou.

V neposlednom rade obžalovaný poukázal aj na princíp ultima ratio, ktorý nebol pri rozhodovaní o skutku opísanom v obžalobe vôbec vzatý do úvahy, pričom podrobne opísal zmysel dotknutého princípu. Pokiaľ by aj súd v konečnom dôsledku totiž dospel k záveru, že došlo k menším pochybeniam pri implementácii dohody, resp. k menej závažným jednotlivým porušeniam jej ustanovení, samotná Dohoda obsahuje sankčné mechanizmy určené k prípadnému postihu zamestnávateľa (skončenie na základe písomnej dohody alebo jednostranné odstúpenie od nej v prípade závažného porušenia zmluvných povinností), ktorých následkom je povinnosť zamestnávateľa vrátiť celý, resp. pomernú časť poskytnutého príspevku ÚPSVaR.

S poukazom na uvedené obžalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozhodol na podklade odvolania podaného obžalovaným tak že zruší rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 13. septembra 2019, sp. zn. BB-5T/3/2019 a vec vráti Špecializovanému trestnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

V súlade s ustanovením § 314 Trestného poriadku prvostupňový súd odvolanie obžalovaného doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o odvolaní priamo dotknuté, a síce tak

prokurátorovi Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“), ako aj poškodenému - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou (ďalej aj len „poškodený“).

Prokurátor v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu obžalovaného doručenom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 8. júna 2020 uviedol, že z odvolania obžalovaného v podstate vyplýva, že tento spochybňuje tvrdenia svedkov a poukazuje na porušenie práva na obhajobu v konaní pred súdom. K tomu prokurátor na opačnej strane konštatoval, že senát Špecializovaného trestného súdu dôsledne a starostlivo vyhodnotil všetky vykonané dôkazy - najmä výpovede svedkov a listinné dôkazy a nemal žiadne pochybnosti o ich vierohodnosti a pravdivosti. S poukazom na uvedené prokurátor vo všeobecnosti uzavrel, že odsudzujúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu vrátane výroku o uloženom treste pokladá za primeraný a spravodlivý, pričom vedenie hlavného pojednávania zo strany predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu rovnako označil za zákonné a rešpektujúce práva obžalovaného na obhajobu a spravodlivý súdny proces. Záverom uviedol, že odôvodnenie odvolania obžalovaného považuje za účelové, pričom niet dôvodu na zmenu odvolaním napadnutého rozsudku špecializovaného trestného súdu.

Poškodený svoje právo vyjadriť sa k podanému odvolaniu nevyužil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 315 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o odvolaní skúmal procesné podmienky pre podanie tohto opravného prostriedku a zistil, že odvolanie obžalovaného je prípustné (§ 306 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§ 309 ods. 1 Trestného poriadku).

Následne po zistení, že nie je dôvod na postup podľa § 316 Trestného poriadku preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania ktoré im predchádzalo, majúci na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, a to vo vzťahu k výroku o náhrade škody.

Ako je však zrejmé z vyššie citovaného výroku o treste uloženom obžalovanému Špecializovaným trestným súdom, tento zároveň obsahoval uloženie povinnosti obžalovanému podľa § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona nahradiť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5 spôsobenú škodu vo výške 26.278,05 Euro do 1 roka od právoplatnosti rozhodnutia.

Vzhľadom na v ďalšom texte tohto uznesenia špecifikované pochybenie Špecializovaného trestného súdu tak v časti čo do výroku o náhrade škody (majúce odraz vo výroku o treste), ako aj formálneho pochybenia vo výroku o treste bolo preto potrebné, aby odvolací súd zrušil výrok o treste v celom rozsahu za súčasného opätovného uloženia trestu obžalovanému a to s modifikáciou uvedenou vyššie, pričom sa riadil nasledovným:

Úvodom najvyšší súd konštatuje, že z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „ústavný súd“) a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj len „ESLP“) vyplýva, že v odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obžalovaným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania.

Vzhľadom k tomu, že na skutkové zistenia vo vzťahu ku konaniu obžalovaného sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v odôvodnení napadnutého rozsudku a odvolací súd nemá o nich pochybnosti, aj odvolací súd si úvahy a závery prvostupňového súdu v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje. Aj podľa názoru najvyššieho súdu sa totiž predmetný skutok

jednoznačne stal tak, ako to správne zistil a ustálil Špecializovaný trestný súd na základe vykonaného dokazovania.

Odvolací súd mal v zhode so Špecializovaným trestným súdom za preukázané, že na podklade Dohody o príspevku na zriadenie chránenej dielne z 30. januára 2013 (ďalej len „Dohoda“) uzatvorenej medzi spoločnosťou Reštaurácia C., s.r.o. a ÚPSVaR vo Vranove nad Topľou sa obžalovaný zaviazal za príspevok poskytnutý zo strany ÚPSVaR vo výške 30.448,50 Euro zriadiť chránenú dielňu za súčasného vytvorenia najmenej 3 (troch) pracovných miest pre občanov so zdravotným postihnutím. Konkrétne, obžalovaný Q.F. ako konateľ spoločnosti Reštaurácia C., s.r.o. uzatvoril dňa 30. januára 2013 s ÚPSVaR vo Vranove nad Topľou zmluvu č. XX/XX/XXXX o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa § 56 zákona o službách zamestnanosti. Chránená dielňa alebo pracovisko vyžadovali, aby v nej pracovali občania aspoň s 50 %-ným zdravotným postihnutím. Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Vranove nad Topľou dňa 9. januára 2013 vydal rozhodnutie č. I., ktorým súhlasil s návrhom Reštaurácie C., s.r.o., V. XXXX, Vranou nad Topľou na uvedenie priestorov C. v tomto objekte, kde budú vytvorené tri pracovné miesta pre osoby so zdravotným postihnutím. Predmetom prevádzky týchto priestorov bol výkon jednoduchých administratívnych prác. Dohoda bola doplnená dodatkom č. 1 zo 6. februára 2014. Dĺžka zachovania pracovného miesta mala trvať najmenej dva roky. Zamestnanci mali vykonávať len dohodnutý druh pracovnej činnosti na dohodnutom mieste výkonu práce. ÚPSVaR na základe žiadostí obžalovaného o úhradu platieb č. 1 až 22 vyplatil na účet zamestnávateľa (ktorého štatutárnym zástupcom bol obžalovaný) celkovú sumu 26.278,05 Euro. Obžalovaný ako prijímateľ však nepoužil finančné prostriedky na dohodnutý účel uvedený v dohode a podnikateľskom zámere a úhradu deklaroval predložením výplatných listín, výplatných pások a mzdových listov. ÚPSVaR až po začatí trestného stíhania zistil, že zamestnávateľ od samého začiatku porušoval Dohodu tým, že zamestnanci nepracovali v priestoroch chránenej dielne a nevykonávali pracovné činnosti súvisiace s pracovnými miestami vytvorenými v chránenej dielni, a príspevok nebol použitý na stanovený účel a výplaty neboli vyplácané zamestnancom v dohodnutej výške a v dohodnutom termíne. Rovnako niet pochyb o tom, že ÚPSVaR boli obžalovaným tiež predkladané takisto aj falšované doklady o prevzatí miezd zamestnancami, čím došlo k vážnemu porušeniu Dohody.

Rovnako je z obsahu spisu zrejmé, že obžalovaný ako konateľ dotknutej spoločnosti uzatvoril pracovné zmluvy s osobami N. O., B. W., M. A., M.F., Q. B. a B. C.. Výmúc N. O. však napokon skutočne žiadna z označených osôb na adrese takto „zriadenej“ chránenej dielne vôbec nepracovala. Niektoré z uvedených osôb (napr. M.F., M. A. alebo B. C.) dokonca ani nevykonávali administratívne práce tak, ako bolo dojednané na podklade uzatvorených pracovných zmlúv v spojení s podpísanou Dohodou, pričom obžalovaný napriek tomu predložil v období od 20. marca 2013 do 8. decembra 2014 dokopy 22 (dvadsaťdva) žiadostí o úhradu príspevku adresovaných ÚPSVaR Vranov nad Topľou. Navyiac, ku každej predloženej žiadosti predložil výplatné listiny údajne podpísané osobami, ktorým mala byť vyplácaná mzda, pričom vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo vyvrátené, že by tieto osoby takéto výplatné listiny podpisovali. Len pre ilustráciu najvyšší súd poukazuje napríklad na obsah výpovede svedka B. W. z prípravného konania (č. I. 165 a nasl. spisu) keď tento uviedol, že pracoval ako robotník vo firme Q. na stavbách zhotovovaných práve obžalovaným. Obžalovaný mu v istom čase povedal, že bude „akože pracovať“ v chránenej dielni zriadenej obžalovaným, no v skutočnosti bude naďalej miesto toho pokračovať vo výkone pracovných činností na stavbe. Z obsahu spisu je zrejmé, že tomu tak aj naozaj bolo, nakoľko svedok W. naďalej po podpise pracovnej zmluvy zostal pracovať na stavbe a ani jeden deň nevykonával administratívne práce tak, ako to v obhajobnej argumentácii uvádzal obžalovaný a ktoré by mal svedok W. skutočne vykonávať podľa pravidiel určených pracovnou zmluvou.

Odvolací súd sa obmedzí v tejto súvislosti snáď len na stručnú poznámku, že uvedené poskytuje mimoriadne výstižný obraz o tom, ako takto vytvorená „chránená dielňa“ v skutočnosti fungovala. O to viac, keď svedok W. v rámci označenej výpovede dodal, že výplatné listiny vôbec nepodpisoval, pričom po nahliadnutí do nich sám uviedol, že podpisy na nich nie sú jeho. Ak obžalovaný potom tvrdil, že všetky mzdy boli vyplácané riadne a včas, ide o priam učebnicovo zavádzajúce tvrdenie, nakoľko z hľadiska obsahu takejto obhajobnej argumentácie je obrana obžalovaného irelevantná vo vzťahu k vyššie

nepochybne ustálenej skutočnosti, že príspevok vyplatený obžalovanému na podklade Dohody bol vyššie uvedeným spôsobom následne použitý na iné účely, ako upravujú jednotlivé ustanovenia Dohody. Napokon o platobnej disciplíne obžalovaného voči skôr označeným osobám svedčí aj skutočnosť, že niektorí z nich podali naňho trestné oznámenie pre spáchanie trestného činu nevyplatenia mzdy a odstupného. To isté v podstate primerane platí aj vo vzťahu k ostatným platbám vyplácaným skôr označeným svedkom, nakoľko v tejto súvislosti sa argumentácia obžalovaného pohybuje v podstate výslovne v nasledujúcej zjednodušenej podobe a síce: „ak boli mzdy zaúčtované a vyplatené a neboli v nich žiadne nezrovnalosti, niet jeho zodpovednosti za spáchania skutku uvedeného v obžalobe“.

K tomu musí odvolací súd bezprostredne poznamenať, že hodnovernosti takto prezentovanej obhajoby obžalovaného vôbec nepomohlo ani to keď uviedol, že mzdy predsa boli vyplatené. Svedkyňa O. totiž jasne uviedla, že takmer nikdy nedostala výplatu načas a v dohodnutej výške, pričom jej podpis dokonca falšovali, čo je v logickej zhode s tvrdením svedka Y., ktorý výslovne uviedol, že nikdy nepodpisoval výplatné listiny (pozn.: totožne sa vyjadrila aj svedkyňa B., ktorej mali byť peniaze vyplácané v hotovosti prostredníctvom bežnej poštovej zásielky a rovnako nepodpisovala žiadne výplatné listiny).

Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti aj na výpoveď zástupkyne ÚPSVaR, ktorá už v prípravnom konaní dňa 28. júla 2017 (č. l. 159 a nasl. spisu) uviedla, že v administratívnom spise sa nenachádza žiaden návrh zo strany zamestnávateľa na zmenu štruktúry zamestnancov alebo zmenu pracovnej činnosti, resp. zmenu miesta prevádzky „chránenej dielne“ alebo chráneného pracoviska. V spise sa tiež nenachádzali žiadne dodatky k pracovným zmluvám, kde by došlo k zmene dojednaných pracovných podmienok, a to najmä pracovného zaradenia a miesta výkonu práce.

Ďalej je takisto potrebné v súlade so špecializovaným trestným súdom zdôrazniť, že svedkyňa A. vôbec nepracovala v takto vytvorenej „chránenej dielni“ tak, ako to v podstate tvrdil obžalovaný, ale pracovala ako upratovačka. Jej výpoveď znova logicky korešponduje s výpoveďou Ing. V. (účtovníčky vo viacerých spoločnostiach obžalovaného), ktorá uviedla, že v priestoroch „chránenej dielne“ sa mali vykonávať administratívne práce, avšak zamestnanci, ktorí tam údajne mali pracovať, tam vôbec nepracovali.

Napokon ak obžalovaný opakovane (a opäť v rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania) zdôrazňoval, že mzdy nevyplácal, tak ani v tejto súvislosti mu nebolo možné dať za pravdu. Svedkyne O. a Ing. V. totiž zhodne uviedli, že niekedy vyplácal mzdy „na ruku“ priamo obžalovaný.

V tejto súvislosti musí odvolací súd obžalovanému znova zopakovať vo vzťahu k právnej kvalifikácii zisteného skutku ako trestného činu poškodzovaniu finančných záujmov Európskych spoločností tak vo všeobecnosti, ako i v konkrétnostiach nasledovné:

V prvom rade je potrebné poukázať na to, že ustanovenia o poškodzovaní finančných záujmov Európskych spoločností ochraňujú finančné záujmy Európskej únie. Ich základným účelom je pôsobiť preventívne proti neoprávnenému scudzeniu zdrojov, ktoré sú Slovenskej republike poskytované v súvislosti s jej vstupom do Európskej únie a jej následnému rozvoju. Slovenská republika zastúpená príslušnými výkonnými orgánmi je v danom prípade iba správcom prostriedkov poskytovaných Európskou úniou a je v súlade s príslušnými dohovormi Európskej únie zodpovedná za ochranu týchto prostriedkov, ktorá sa realizuje aj trestným postihom osôb, ktoré prostriedky získajú, resp. užívajú v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami.

Trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 Trestného zákona v základnej skutkovej podstate (ods. 1) obsahuje pojmy, ktoré uvádza ako podmienky trestnej zodpovednosti s tým, že tieto pojmy majú povahu normatívneho znaku skutkovej podstaty trestného činu. Trestný zákon sa v tomto smere nedovoľáva žiadnym štandardným spôsobom (odkazom resp. blanketovým vyjadrením) žiadneho z mimotrestných prameňov Európskeho práva, naopak z toho prameňa pojmy všeobecný rozpočet Európskych spoločností, rozpočet spravovaný Európskymi spoločnosťami, alebo v zastúpení Európskych spoločností preberá Trestný zákon bez ďalšieho. To

má význam pre páchatel'ov negatívny právny omyl o týchto znakov, pretože ten sa považuje podľa zásad platných pre negatívny právny omyl skutkový. S ohľadom na to je tento trestný čin v základnej skutkovej podstate deliktom úmyselným, trestná zodpovednosť by v prípade uvedeného omylu neprichádzala do úvahy.

Trestným činom podľa § 261 Trestného zákona (ale aj podľa § 262 a § 263 Trestného zákona) sa poskytuje ochrana pred „spreneverou“ eurofondov, alebo pred protiprávnym zadržaním prostriedkov z rozpočtov Európskych spoločenstiev.

Z hľadiska hospodárenia s finančných prostriedkami Európskej únie možno uviesť, že existujú rôzne spôsoby hospodárenia s nimi. Priame hospodárenie - Európska komisia zodpovedá za hospodárenie s finančnými prostriedkami v prípade, že projekty vykonávajú jej útvary, delegácie, alebo výkon agentúry. Hospodárenie zahŕňa udeľovanie grantov, presun finančných prostriedkov, monitorovanie, výber dodávateľov a iné. Nepriame hospodárenie - v programe financovania sú riadené nepriamo, ak ich vykonávajú partnerské krajiny, krajiny mimo Európskej únie, medzinárodné organizácie, alebo rozvojové agentúry členských štátov Európskej únie. Zdieľané hospodárenie - v prípade zdieľaného hospodárenia Európska komisia zveruje riadenie programov krajinách EU, približne až 80 % financovania Európskej únie sa vykonáva v rámci zdieľaného hospodárenia.

Európska únia poskytuje finančné prostriedky na celý rad projektov a programov v oblastiach ako sú rozvoj regiónov a miest, zamestnanosť a sociálne začlenenie, poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, námorná a rybárska politika, výskum a inovácie, humanitárna pomoc. Takto sa približne 94 % prostriedkov Európskej únie vynakladá na jednotlivé politiky Európskej únie a väčšina z nich sa vracia členským štátom. Asi 6 % prostriedkov z rozpočtu Európskej únie sa vynakladá na fungovanie inštitúcií Európskej únie. Táto čiastka sa konkrétne používa na úhrady plátov a dôchodkov zamestnancov Európskej únie, preklad a tlmočenie, bezpečnosť budovy, IT systémy a podobne. Poskytovanie finančných prostriedkov sa riadi prísnyimi pravidlami, aby sa zabezpečila nielen kontrola toho, na čo sa financie použijú, ale aj ich čerpanie transparentným a zodpovedným spôsobom. Viac ako 76 % rozpočtu Európskej únie sa spravuje formou partnerstva s národnými a regionálnymi orgánmi, v rámci tzv. zdieľaného hospodárenia a to prostredníctvom 5 veľkých štrukturálnych a investičných fondov. Prostriedky z týchto fondov pomáhajú realizovať okrem iného najmä Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Medzi tieto fondy patrí aj Európsky sociálny fond tak, ako je tomu v trestnej veci obžalovaného.

Žiada sa dodať, že v zmysle čl. 1 ods. 1 písm. a) a písm. b) Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (ďalej len „Dohovor“) sa poškodením finančných záujmov Európskej únie rozumie

- a) v súvislosti s výdavkami každý úmyselný čin, alebo opomenutie súvisiace
 - s používaním alebo predkladaním nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov, alebo dokumentov, ktoré majú za následok odcudzenie, alebo protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, alebo z rozpočtov spravovaných Európskym spoločenstvom, alebo v ich mene
 - s nezverejnením informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok
 - s nesprávnym použitím týchto finančných prostriedkov na iné účely ako sú tie, na ktoré boli vyčlenené
- b) v súvislosti s príjmami každý úmyselný čin, alebo opomenutie súvisiace
 - s používaním, alebo predkladaním nepravdivých, nesprávnych alebo neúplných výkazov, alebo dokumentov, ktoré majú za následok nezákonný úbytok prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, alebo z rozpočtov spravovaných Európskym spoločenstvom, alebo v ich mene
 - s nezverejnením informácie o rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok
 - s nesprávnym použitím právoplatne nadobudnutého zisku, ktorý má rovnaký účinok.

Vyššie označený trestný čin je dokonaný v základnej skutkovej podstate - ods. 1 už v okamihu, keď páchateľ tam opísaným konaním prinajmenšom vytvorí možnosť (umožní), aby nastal poruchový následok (spôsobenie sprenevery, protiprávne zadržanie prostriedkov). Pri tomto trestnom čine sa nevyžaduje v základnej skutkovej podstate vznik škody v pravom slova zmysle, ale sa vyžaduje umožnenie vzniku škodlivého následku (sprenevera, zadržanie). Spreneveru v zmysle § 261 Trestného zákona nemožno stotožňovať so spreneverou podľa § 213 Trestného zákona, pretože pri trestnom čine podľa § 261 Trestného zákona nejde o zverenú vec, ale v podstate o refundáciu vynaložených nákladov. Objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona obsahuje tri alternatívne uvedené druhy konaní a to:

- použitie alebo predloženie falšovaného, nesprávneho alebo neúplného výkazu, resp. dokladu,
- neposkytnutie povinných údajov,
- použitie prostriedkov zo všeobecného rozpočtu ES (EÚ), z rozpočtu spravovaného ES (EÚ), alebo v zastúpení ES (EÚ) na iný, ako pôvodne určený účel.

Dotknuté ustanovenie takisto obsahuje dva rôzne následky, ktoré páchateľ môže takým konaním (či už niektorým z nich samostatne alebo prípadne tiež viacerými) spôsobiť, a síce jednak umožnenie spôsobenia sprenevery a jednak umožnenie protiprávneho zadržania prostriedkov z uvedeného rozpočtu.

Na trestnú zodpovednosť za trestný čin podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona postačí samotné použitie alebo predloženie falšovaného, nesprávneho alebo neúplného výkazu, resp. dokladu, neposkytnutie povinných údajov, použitie prostriedkov zo všeobecného rozpočtu ES (EÚ), z rozpočtu spravovaného ES (EÚ), alebo v zastúpení ES (EÚ) na iný, ako pôvodne určený účel bez toho, aby došlo k dôsledkom z toho hroziacim, teda k „sprenevere“, či protiprávnemu zadržaniu prostriedkov z uvedených rozpočtov.

Základná skutková podstata má teda povahu ohrozovacieho trestného činu, a ten je dokonaný už v okamihu, kedy páchateľ opísaným konaním vytvorí podmienky pre vznik uvedených alternatívnych následkov (aj samostatne). Konanie páchateľa, uvedené vyššie v troch alternatívach, musí byť spôsobilé vyvolať hrozbu vzniku „sprenevery“, resp. hrozbu „protiprávneho zadržania...“, teda - slovami zákona umožniť spôsobenie tohto škodlivého následku. Jeho spôsobenie nie je znakom základnej skutkovej podstaty, pokiaľ však nastane, môže ísť v závislosti na výške spôsobenej škody o okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby v zmysle § 261 ods. 2, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona.

Trestný čin podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona (v základnej skutkovej podstate) je dokonaný už v okamihu, kedy páchateľ tam uvedeným konaním (viď. tri alternatívy) prinajmenšom vytvorí možnosť - umožní, aby nastal poruchový následok - vyvolá hrozbu vzniku „sprenevery“, resp. hrozbu „protiprávneho zadržania...“ bez toho, aby k takej poruche došlo. Zákonodarca tu kriminalizuje konanie vo forme pomoci ako samostatný dokonaný trestný čin. Preto má ustanovenie § 261 ods. 1 Trestného zákona prednosť pred právnou kvalifikáciou „umožnenia“ vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

V predmetnej veci obžalovaný naplnil objektívnu stránku vyššie podrobne konkretizovaného trestného činu konaním zodpovedajúcim prvej a tretej alternatíve, a to spôsobom konkretizovaným a opísaným v skutkovej vete rozsudku Špecializovaného trestného súdu.

Pojem „sprenevera“ použitá v skutkovej podstate trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona nie je totožný s pojmom „sprenevera“ podľa § 213 Trestného zákona. Tu je na mieste poukázať na legislatívnu nepresnosť pri premietnutí znenia citovaného dohovoru do ustanovenia § 261 Trestného zákona. Porovnaním znenia skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona s čl. 1 Dohovoru možno zistiť, že tento článok v slovenskom preklade, v súvislosti s výdavkami [písm. a)] za následok považuje nie už uvádzanú spreneveru, ale odcudzenie, alebo protiprávne zadržanie finančných prostriedkov pôvodne z rozpočtov Európskych spoločenstiev a v súvislosti s príjmami [písm. b)] len ich nezákonný úbytok a navyše, trestné má byť podľa dohovoru aj nesprávne použitie právoplatne nadobudnutého zisku, čo v § 261 až § 263 Trestného zákona zakotvené nie je. Okrem toho

citovaný čl. 1 Dohovoru, v tretej variante, v súvislosti s výdavkami [písm. a)] uvádza, že trestné má byť „nesprávne použitie týchto finančných prostriedkov na iné účely ako sú tie, na ktoré boli pôvodne vyčlenené“, avšak túto časť trestnej zodpovednosti nezakotvuje kumulatívne s prvým variantom - uvádzaným odcudzením finančných prostriedkov z ES tak, ako je to kumulatívne uvedené v citovanom ust. § 261 ods. 1 Trestného zákona - použije finančné prostriedky z rozpočtov ES „na iný účel, ako boli pôvodne určené a tým umožní spôsobenie sprenevery, alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu“.

To, že pojem „sprenevera“ použitý v skutkovej podstate trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona nie je totožný s pojmom „sprenevera“ uvedenom v § 213 Trestného zákona vyplýva z toho, že už z podstaty uvedeného finančného je zrejmé, že takto poskytovaný príspevok nie je pre jeho prijímateľa cudzou vecou, ktorá mu bola len zverená tak, ako to predkladá § 213 ods. 1 Trestného zákona, ale že tento nenávratný finančný príspevok sa jeho poukázaním na účet prijímateľa stáva jeho vlastníctvom na základe zmluvy, ktorou je v posudzovanom prípade Dohoda o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách a zamestnanosti, podľa obsahu a charakteru konkrétneho projektu, vrátane aktuálnych nariadení Európskej únie majúcich priamy právny účinok v každom členskom štáte Európskej únie.

Pre úplnosť je potrebné dodať, že spomínaný finančný príspevok síce nie je explicitne definovaný ako nenávratný, avšak v prípade riadneho plnenia podmienok Dohody a následného vyplatenia uvedeného príspevku na podklade dokladov predložených žiadateľom zostáva vlastníctvom žiadateľa. Naopak, v prípade porušenia zmluvy o poskytnutí tohto príspevku a súvisiacich právnych noriem jeho prijímateľom, je poskytovateľ tohto príspevku povinný požadovať od prijímateľa jeho vrátenie a prijímateľ je povinný nenávratný finančný príspevok vrátiť; aj preto je jeho „nenávratnosť“ v konečnom dôsledku len relatívna.

S ohľadom na uvedené odvolací súd poznamenáva, že pojem „použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev“ v § 261 ods. 1 Trestného zákona je vyjadrením tzv. zdieľaného hospodárenia, v rámci ktorého, ako už bolo uvedené, Európska komisia zveruje riadenie programov krajinám Európskej únie tak, ako v predmetnej veci, prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu.

To, že sa finančné prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev v zmysle zák. č. 523/2004 Z. z. stávajú formálne prostriedkami štátneho rozpočtu Slovenskej republiky nemi materiálne a ani fakticky ich pôvod, pretože vždy sú zverené Slovenskej republike - poskytnuté na konkrétny účel a možno ich použiť len v súlade s vopred dohodnutými pravidlami. Preto nie je pre naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona rozhodné, aký majú tieto finančné prostriedky formálny status podľa zák. č. 523/2004 Z. z., ale podstatný je ich skutočný pôvod, pričom správa týchto prostriedkov (faktické, reálne nakladanie s nimi) musí logicky podliehať kompetentnému vnútroštátnemu orgánu.

Tu nemožno prehliadnuť, že Európska komisia finančné prostriedky zveruje do dispozície krajinám Európskej únie (nie prijímateľovi nenávratného finančného príspevku) a preto z hľadiska trestného práva musí byť zabezpečená ochrana proti zneužitiu týchto prostriedkov tak, ako to predkladá Dohovor a jeho implementácia do Trestného poriadku prostredníctvom ustanovení § 261 až 263 Trestného zákona.

Páchateľom (subjektom) trestného činu podľa § 261 Trestného zákona môže byť ktorákoľvek trestne zodpovedná osoba, spĺňajúca náležitosti veku (§ 22 Trestného zákona) - dovŕšenie 14 roku svojho veku a pričetnosť (§ 23 Trestného zákona) a taktiež právnická osoba (§ 3 Zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb), to znamená, že ide o tzv. všeobecný subjekt skutkovej podstaty trestného činu. Páchateľ nemusí mať špeciálne vlastnosti ako je to napr. pri trestnom čine podľa § 262 Trestného zákona (špeciálny subjekt). Páchateľom trestného činu podľa § 261 Trestného zákona nemusí byť vždy a nevyhnutne len žiadateľ (príjemca) nenávratného finančného príspevku pochádzajúceho z rozpočtu Európskych spoločenstiev, ale môže ísť aj o ktorúkoľvek inú osobu, na tomto procese participujúcu. Nepochybne takou osobou môže byť aj subdodávateľ žiadateľa o nenávratný finančný príspevok ak koná spôsobom naplňujúcim objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261

Trestného zákona.

V predmetnej veci to bol práve obžalovaný, ktorý predkladal ÚPSVaR na preplatenie dokumenty s falošnými podpismi, resp. inak skreslené a zavádzajúce rozhodujúce skutočnosti za účelom preukázania (fiktívnych) činností, ktoré neboli vykonané vôbec, alebo boli vykonané v rozpore s dohodnutými pravidlami a podmienkami. S ohľadom na uvedené pre trestnú zodpovednosť obžalovaného za trestný čin podľa § 261 Trestného zákona teda konal s jednoznačným úmyslom „spreneveriť“ prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločností, pričom neexistujú žiadne pochybnosti o jeho vedomosti, že na preplatenie ním vystavených výplatných listov budú použité finančné prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločností a zo štátneho rozpočtu.

Rovnako sa tak obžalovaný tejto zodpovednosti nemôže zbaviť s poukazom na údajnú motiváciu svedkyne O.kodiť mu, ktorú odvodil od toho, že naňho svojho času podala trestné oznámenie pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstúpného. Ako už odvolací súd uviedol vyššie, svedkyňa O. bola predsa len jedným zo „zamestnancov“ obžalovaného, ktorí mali na podklade uzatvorených zmlúv so spoločnosťou (jediným konateľom ktorej bol práve obžalovaný) vykonávať práce dohodnuté v jednotlivých zmluvách. Odvolaciemu súdu preto nie je zjavné (či skôr chápe takto formulovanú obhajobu obžalovaného ako účelovú a opierajúcu sa o niekoľko izolovaných skutočností vytrhnutých z ich omnoho viac komplexného kontextu), prečo obžalovaný opomenul napríklad konštatovania svedka Y. a svedkyne B.. V spojení so skôr uvádzanými skutočnosťami je potom bez relevancie, kto a kedy podal na obžalovaného trestné oznámenie, avšak odvolací súd sa v tejto súvislosti obmedzí snáď len na konštatovanie, že spôsob obhajoby obžalovaného je výlučne jeho slobodnou voľbou, čo ostatne platí aj na formu obhajobnej stratégie, ktorú si takisto po dohode s obhajcom zvolil sám.

Čo sa potom trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona týka, odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že sa jedná o úmyselný trestný čin, ktorého podstata spočíva vo vylákaní plnenia od oprávneného subjektu predstieraním okolností, ktoré nie sú súladné s podmienkami, za ktorých možno plnenie poskytnúť, pričom páchatel tak uvádza oprávnený subjekt do omylu v otázke splnenia predpísaných podmienok. Podmienkou naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu v základnej skutkovej podstate nie je vznik škody, preto ani úmysel páchatela nemusí k spôsobeniu škody smerovať, aj keď spravidla tomu tak bude. Treba však rozlíšiť situáciu, v ktorej skutková podstata trestného činu vyjadrená v ustanovení osobitnej časti Trestného zákona označuje (konkrétne, alebo blanketárne) iný právny predpis, ktorý sa tak stáva priamou súčasťou trestnoprávnej úpravy (úpravy Trestného zákona).

Tak je tomu i v prípade § 225 ods. 1 Trestného zákona, ktoré ustanovenie hovorí o všeobecne záväznom predpise, podľa ktorého je poskytnutie alebo použitie (zjednodušene povedané) verejných prostriedkov viazané na určité podmienky. Tento právny predpis predstavuje právne - kvalifikačný moment rovnako, ako ostatné také momenty vyjadrené v označenom ustanovení Trestného zákona. Právna kvalifikácia sa v jej slovnom vyjadrení a paragrafovom číselnom označení uvádza v právnej vete, nie vo vete skutkovej, ktorá je prvou súčasťou výroku o vine odsudzujúceho rozsudku. V skutku teda nemusí byť označený do Trestného zákona integrovaný právny predpis, resp. jeho ustanovenie. V právnej vete je taký predpis označený len jej znením, ktoré zodpovedá zneniu príslušného kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Blížšie sa táto otázka potom rieši v odôvodnení.

Skutková veta obsahuje popis skutku tak, aby zodpovedal trestnoprávnej kvalifikácii, čo je podmienené správnou aplikáciou súvisiacich predpisov. Vo vzťahu k takým predpisom je relevantné odôvodnenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu, na ktorého správnosť poukazuje aj odvolací súd.

Podmienky použitia príspevku zo štátneho rozpočtu upravuje všeobecne záväzný právny predpis, ktorým v tejto súvislosti je tak zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a subsidiárne zákon č. 523/2004 Z. z. Dohoda bola (ako sa uvádza v jej úvode) uzavretá okrem iného podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, v zmysle ktorého príslušný úrad môže poskytnúť príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska (ďalej len „príspevok“) zamestnávateľovi, ktorý

na zriadené pracovné miesto v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku prijme do pracovného pomeru uchádzača o zamestnanie, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím, vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej jeden mesiac, ak zamestnávateľ o príspevok písomne požiada. Z čl. I Dohody uzatvorenej medzi ÚPSVaR a žiadateľom Reštaurácia C., s.r.o., ktorej konateľom bol v dotknutom čase obžalovaný je zrejmé, že príspevok sa poskytuje jednak zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu, ako aj štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (č. 1. 3 a nasl., zväzok I. spisu). Uvedené zvyrazňuje aj čl. V, bod 1/ Dohody, podľa ktorého sa na vymáhanie príspevku použije nielen zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, ale aj zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Z uvedeného je zrejmé, že Dohoda odkazuje na konkrétne osobitné právne predpisy, ktoré upravujú konkrétne podmienky poskytnutia a teda aj použitie verejných prostriedkov [§ 2 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z.] konečnému prijímateľovi. Ak ide o posudzovanú vec, skutková veta v súlade s uvedeným potom obsahuje všetky relevantné skutkové okolnosti, keď správne odkazuje na Dohodu uzatvorenú medzi ÚPSVaR ako príslušným štátnym orgánom sprostredkujúcim príspevok) na jednej strane a spoločnosťou Reštaurácia C., s. r. o. ako prijímateľom príspevku na druhej strane, ktorej neoddeliteľnou súčasťou bol projekt aj spolu so schváleným rozpočtom. Pri hospodárení s prostriedkami, ktoré boli následne refundované z dotknutých verejných zdrojov bolo teda nevyhnutne sa dôsledne riadiť v uzavretej zmluve (vopred) ustanovenými podmienkami a pravidlami.

Nadväzujúc na vyššie uvedené je potrebné poukázať i na ďalšie ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. a síce § 31, ktorý v odseku 1 definuje ako porušenie finančnej disciplíny okrem iného poskytnutie, alebo použitie verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom - písm. a); nehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie verejných prostriedkov, písm. j); nedodržanie ustanoveného alebo určeného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami, písm. k) a napokon porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté - písm. n).

Z citovaného ustanovenia teda vyplýva, že všetky poskytnuté verejné prostriedky sa poskytujú a použijú na základe vopred určených podmienok, najmä môžu byť ich prijímateľom použité len na účel vopred určený (a vecne špecifikovaný) orgánom, ktorý rozhodol o poskytnutí prostriedkov. V opačnom prípade dôjde k porušeniu finančnej disciplíny. Uvedená dispozičná viazanosť a disciplína, sa v súlade s účelom dotknutého ustanovenia týka aj možnosti ako poskytnutia, tak aj prijatia refundácie z verejných zdrojov, ak na základe vopred určených podmienok boli prostriedky (neskorším) prijímateľom refundácie vynaložené predbežne; prijatie dodatočnej úhrady je v takom prípade použitím verejných prostriedkov.

Zákon č. 523/2004 Z. z. je teda zákonom, ktorý univerzálne ustanovuje, že poskytnutie prostriedkov zo zdrojov uvedených v § 225 ods. 1 Trestného zákona je viazané na podmienky určené „ad hoc“ vopred. Tým je konkretizovaný všeobecný záväzný právny predpis uvedený v naposledy označenom ustanovení.

Pokiaľ ide o viazanosť poskytnutia použitia verejných prostriedkov na vopred určené podmienky, vyššie citované v ustanovenie § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z. je teda vo vzťahu k ustanoveniu § 31 ods. 1 písm. n) tohto zákona v pomere špeciality.

S ohľadom na uvedené odvolací súd uzatvára, že skutková veta v napadnutom rozsudku obsahuje také konanie obžalovaného, ktorým boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty aj trestného činu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

Preto najvyšší súd odkazuje na správny záver špecializovaného trestného súdu vo vzťahu k uznaniu obžalovaného za vinného zo spáchania citovaného trestného činu a v ďalších podrobnostiach odkazuje na s tým súvisiace odôvodnenie rozsudku napadnutého odvolaním, ktoré si ako zákonné a správne v celosti osvojil.

Čo sa týka námietky obžalovaného ohľadom porušenia jeho práva na obhajobu zo strany predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu, k tomu najvyšší súd uvádza nasledovné:

Podľa § 240 ods. 3 Trestného poriadku, spolu s rovnopisom obžaloby sa osobám uvedeným v odseku 1 doručí výzva, aby bez meškania písomne oznámili súdu a ostatným stranám návrhy na vykonanie dôkazov. Vo výzve sa zároveň upozornia na to, že vykonanie neskôr navrhnutých dôkazov, ktoré stranám boli známe v čase doručenia výzvy, môže súd odmietnuť. Obvinený sa upozorní aj na to, že ak na hlavnom pojednávaní navrhuje vypočuť svedkov, ktorých výpovede navrhol prokurátor v obžalobe iba prečítať, je povinný to bez meškania písomne oznámiť súdu, inak ich súd na hlavnom pojednávaní bude môcť prečítať aj bez jeho súhlasu; to neplatí, ak nastala nová okolnosť, ktorá nebola obvinenému v čase doručenia výzvy známa.

K uvedenému možno primerane odkázať na doposiaľ ustálenú rozhodovaciu prax vo vzťahu k dodržaniu lehoty na prípravu hlavného pojednávania. Podstatnou skutočnosťou ohľadne lehoty na prípravu je okrem iného aj to, že musí byť dodržaná u obžalovaného a prokurátora vždy (u prokurátora to platí doslova vo všetkých prípadoch a u obžalovaného s výnimkou konania proti ušlému), avšak u obhajcu len vtedy, ak v čase nariadovania hlavného pojednávania má obžalovaný obhajcu zvoleného alebo ustanoveného. Ak nejde o dôvod povinnej obhajoby a obžalovaný nemá zvoleného obhajcu, je samozrejmé, že súd takúto osobu ani o konaní hlavného pojednávania nemôže upovedomiť. Ak si obžalovaný zvolí obhajcu až dodatočne (t. j. potom ako už bolo hlavné pojednávanie nariadené, v praxi sa tak deje spravidla len niekoľko dní pred konaním hlavného pojednávania) nemusí byť u obhajcu dodržaná lehota na prípravu, nakoľko tá musí byť dodržaná len u osôb, o ktorých mal súd vedomosť v čase nariadenia hlavného pojednávania.

Ak sa teda obžalovaný dostaví na hlavné pojednávanie aj s novým obhajcom ktorého si zvolí, tak, ako tomu bolo v prípade trestnej veci tvoriacej predmet prieskumu odvolacím súdom a ktorý napríklad až na hlavnom pojednávaní založí do spisu plnú moc, nemusí byť u takejto osoby dodržaná lehota na prípravu. Ak takýto obhajca požiadava o odročenie hlavného pojednávania s tým, že nemal čas na prípravu, treba takú žiadosť, s odkazom na uvedené, odmietnuť a konať vo veci ďalej.

Napokon, je v zásade vecou obžalovaného ako pristúpi k svojej obhajobe a či a kedy si obhajcu zvolí (je teda chybou obžalovaného ak tak urobí bezprostredne pred konaním hlavného pojednávania, v čase, keď si už obhajca nemôže dôsledne nastudovať vec a pripraviť obhajobu). Skutočnosť, že takto zvolený obhajca nedisponuje lehotou na prípravu, ak nebol zvolený či ustanovený v čase nariadovania hlavného pojednávania súdom, je výlučne vecou obžalovaného, jeho postoja k sebe samému a k prejednávanej veci a toho, akú kvalitnú obhajobu chce mať (primerane pozri 2Toš/4/2009). Je takisto vecou etiky obhajcu a jeho vzťahu ku klientovi či je spôsobilý aj za stavu (keď prevezme obhajobu len pár dní pred konaním hlavného pojednávania, či dokonca v deň konania hlavného pojednávania) poskytnúť klientovi kvalitnú obhajobu. Ak obžalovaný pristúpil k zvoleniu si obhajcu bezprostredne pred konaním hlavného pojednávania a obhajca zastupovanie klienta za takéhoto stavu prevzal, potom dôsledky takéhoto stavu v procesnom zmysle (napr. že sa obhajca nestačil pripraviť na hlavné pojednávanie) idú výlučne na ťarchu obhajcu a jeho klienta.

Vyššie citované právne úvahy možno bezvýhradne vzťahovať aj na procesnú situáciu, ktorú namietal v posudzovanom prípade obžalovaný. Cieľom naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku je zabezpečiť urýchlenie procesu dokazovania. Ak by súd v priebehu konania pred súdom zistil, že strana v konaní nenavrhol bez meškania po doručení výzvy vykonanie dôkazu, ktorý jej bol známy už v čase doručenia výzvy a navrhla by jeho vykonanie v neskoršom štádiu, je výlučne na úvahe súdu, či využije svoje decízne oprávnenie „menežovať“ konanie vyššie uvádzaným spôsobom a návrh strany odmietne. V ustanovení § 240 ods. 3 veta tretia Trestného poriadku je pritom obžalovanému explicitne uložená povinnosť bez meškania oznámiť súdu mená tých svedkov navrhnutých prokurátorom za účelom prečítania ich svedeckých výpovedí, ktorých navrhuje navyše vypočuť aj osobitne. Ak tak obžalovaný neurobí bez meškania neexistuje ani zákonná prekážka, aby boli výpovede označených svedkov z prípravného konania na hlavnom pojednávaní prečítané bez súhlasu obžalovaného tak, aby bola súčasne naplnená základná zásada trestného konania zakotvená v § 2 ods. 7 Trestného poriadku (každý má právo, aby jeho vec bola spravodlivo prejednaná v primeranej lehote).

Postup Špecializovaného trestného súdu teda nemožno v žiadnom prípade označiť ako postup odporujúci § 2 ods. 11 Trestného poriadku upravujúcemu zásadu rovnosti strán pri dokazovaní, resp. presadeniu prvkov kontradiktórnosti v trestnom konaní, pričom z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku niet pochyb o tom, že Špecializovaný trestný súd bral osobitný zreteľ na to, aby jeho konanie a rozhodnutie boli objektívne a spravodlivé.

Ak potom obžalovaný namietal „nedôstojné chovanie“ predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu vo vzťahu k jeho osobe, najvyšší súd z obsahu spisu nezistil ani len náznak porušenia práva na obhajobu obžalovaného, resp. inak nevhodného chovania predsedu senátu, resp. ostatných členov senátu voči obžalovanému.

S poukazom na uvedené argumentáciu obžalovaného aj v tejto časti odmietol ako ničím nepodloženú.

Čo sa týka obžalovaným požadovanej zmeny právnej kvalifikácie zisteného skutku s poukazom na ním navrhované použitie princípu ultima ratio, k tomu najvyšší súd uvádza nasledovné:

Pokiaľ zákonodarná moc označila určité konanie za protiprávne (zločiny a obzvlášť závažné zločiny) bez možnosti úvah, či za istých okolností (pri prečine - materiálny korektív) protiprávnym nie sú, potom i súdna moc musí rešpektovať vôľu zákonodarcu. Ak by súdna moc „oslobodzovala“ zločiny a obzvlášť závažné zločiny s odkazom na princíp ultima ratio, potom by sa mohla harmónia vzájomnej kontroly a rozdelenia právomoci zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci narušiť, pretože súdna moc by sama tvorila, resp. pretvárala zákony v rozpore s tým, ako ich prijala zákonodarná moc. Preto aj aplikácia princípu ultima ratio v trestnom konaní musí mať isté pravidlá, ktoré nemôžu byť založené na svojvoľnom výklade zákona súdom. Z toho vyplýva, že princíp ultima ratio možno aplikovať v rámci trestného konania vždy len v súlade s ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku.

Najvyšší súd už vyslovil (R 96/2014), že princíp ultima ratio možno uplatniť len prostredníctvom materiálneho korektívu § 10 ods. 2 Trestného zákona, teda len pri prečinoch. Toto pravidlo je vo vzťahu k prečinom plne opodstatnené, pretože súdna moc na aplikáciu princípu ultima ratio použila zákonodarcom deklarovanú možnosť za istých okolností nepovažovať za protiprávne konanie, ktoré sa ako protiprávne javí z dôvodu naplnenia všetkých formálnych znakov skutkovej podstaty konkrétneho prečinu.

V predmetnej veci najvyšší súd skúmal, či konaním obžalovaného tvoriacim skutkovú vetu odsudzujúceho rozsudku boli naplnené všetky, t. j. formálne i materiálne znaky skutkovej podstaty prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, pričom dospel k pozitívnemu záveru.

Tu najvyšší súd poukazuje na znenie § 8 Trestného zákona, podľa ktorého trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré tvoria tzv. skutkovú podstatu trestného činu (súhrnných znakov, ktoré charakterizujú ľudské konanie a jeho následok ako trestný čin), pričom všetky sú rovnako nevyhnutné a rovnocenné.

Z hľadiska obsahu, každá skutková podstata trestného činu vyjadruje všetky podstatné znaky a črty nevyhnutné na posúdenie, či konkrétny spáchaný skutok možno pokladať za trestný čin. Ide o súhrn znakov možných ľudských aktivít, ktorých splnením vzniká trestná spornosť. Znaky trestných činov uvedené v Trestnom zákone vyjadrujú možnosť vzniku takto klasifikovaných skutkov (predvídanie možnosti vzniku), ako aj nevyhnutnosť podradiť ich pod príslušné skutkové podstaty trestných činov a použiť právne následky uvedené v Trestnom zákone. Súhrn skutkových znakov jednotlivých skutkových podstát trestných činov odráža konkrétny skutok kvantity a kvality. Trestná zodpovednosť

vzniká na základe existencie spáchaného skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu. Okrem obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorými sú objekt (záujem, hodnota, či spoločenský vzťah chránený trestným právom), objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom), subjekt (páchateľ) a subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútky - motív) sa na vyvodenie trestnej zodpovednosti pri prečine vyžaduje aj naplnenie tzv. materiálneho korektívu, ktorý je vyjadrení v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona - nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolností za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatelia je jeho závažnosť nepatrná. Materiálny korektív predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. Jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie (skutok) mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty nejakého prečinu je vyššia ako nepatrná. Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o základnej otázke trestného konania (otázke viny a trestu).

Na posúdenie závažnosti určitého protispoločenského konania majú vplyv a závažnosť prečinu určujú nasledovné skutočnosti:

- a/ spôsob vykonania činu a jeho následky,
- b/ okolností, za ktorých bol čin spáchaný (pôjde najmä o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti - § 36 a § 37 Trestného zákona),
- c/ miera zavinenia a pohnútky páchatelia.

Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinu, sa týkajú konania a následku (test objektívnej stránky) a miery zavinenia v prípade pohnútky (t. j. subjektívnej stránky) sú také rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečinu, resp. činu vykazujúceho znaky prečinu. Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných. Závažnosť niektorého protispoločenského konania býva spravidla deliacou čiarou medzi trestným činom a priestupkom.

Ako však už najvyšší súd uzatvoril vyššie, niet rozumnej pochybnosti o tom, že obžalovaný svojím konaním uvedeným v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku naplnil všetky, t. j. formálne i materiálne znaky skutkovej podstaty prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Najvyšší súd sa nestotožnil s názorom obžalovaného, že jeho konanie nenapĺňa zákonné znaky prečinu s ohľadom na princíp ultima ratio, a teda s ohľadom na materiálne ponímanie trestného konania ako konania subsidiárneho k (v tomto prípade) správne, resp. civilnému konaniu. Všetky okolnosti prípadu v súhrne dosiahli takú intenzitu závažnosti, ktoré vylučujú prípadnú aplikáciu materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona.

Z vyššie uvádzaných právnych úvah odvolacieho súdu totiž nesporne vyplýva, že obžalovaný kontinuálne a úmyselne porušoval podmienky dohody, bez váhania pravidelne vynakladal finančné prostriedky na iné účely, ako boli pôvodne v zmysle Dohody dohodnuté a za týmto cieľom napokon neváhal použiť ani falšované podpisy na výplatných listinách, resp. finančné prostriedky vyplácal „na ruku“, pričom svoju obhajobnú argumentáciu v dominantnej miere postavil na tom, že zodpovednosť za svoje protiprávne konanie zhodil na iné osoby. Na dôvažok odvolací súd poznamenáva, že ak spôsobený následok predstavuje škodu vzniknutú vo výške 26.278,05 Euro, nie je ani z hľadiska spôsobu vykonania činu a jeho následku potrebné ďalej sa zaoberať možnosťou aplikácie materiálneho korektívu s poukazom na princíp ultima ratio.

Naviac, ak sa obžalovaný svojím konaním zároveň dopustil aj zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na vyššie vyjadrené právne úvahy odvolacieho súdu čo i len teoretická možnosť aplikácie materiálneho korektívu (ktorého prípadne

použitie je viazané výlučne na prečiny) vo vzťahu k označenému zločinu vylúčená.

+ + +

K výroku o náhrade škody naopak najvyšší súd musí skonštatovať, že odvolanie obžalovaného je dôvodné aj napriek tomu, že neuviedol žiadne vecné ani relevantné dôvody, a to s poukazom na nasledovné:

Nevyhnutným predpokladom na priznanie nároku poškodeného na náhradu škody v rámci adhézneho konania je predovšetkým to, že ide o škodu, ktorú je možné v trestnom konaní podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku uplatniť a priznať.

V prejednávanom prípade však o takúto škodu nejde a nešlo. Aj keď v zmysle § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti rozhodnutiu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku predchádza konanie o žiadosti podľa naposledy uvedeného ustanovenia zákona č. 5/2004 Z. z., ide o osobitné správne konanie v znení neskorších predpisov, ktoré vedie správny orgán, ktorým je zvyčajne riadiaci orgán pre regionálny operačný program, v tomto prípade Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a jeho účastníkom je žiadateľ. Výsledkom tohto konania je individuálny správny akt - výzva na uzavretie dohody podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. s následnou možnosťou súdneho správneho prieskumu. Uvedené platí aj vo vzťahu k vymáhaniu poskytnutého finančného príspevku na podklade uzatvorenej dohody.

Správny poriadok sa nevzťahuje na konanie upravené v týchto predpisoch: - zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, - zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom v znení neskorších predpisov, - zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, - zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) v znení neskorších predpisov. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zákon o službách zamestnanosti patrí do tej skupiny predpisov, ktoré sú k správemu poriadku vo vzťahu subsidiarity, t. j. správny poriadok sa použije rešpektujúc odchýlky, ktoré sú uvedené v samotnom zákone o službách zamestnanosti pozitívne. Opačné vyjadrenie vzťahu tohto osobitného zákona k správemu poriadku, teda negatívne v tomto prípade nemožno použiť, nakoľko z obsahu ustanovení zákona o službách zamestnanosti nevyplýva, že sa na tento osobitný zákon správny poriadok nevzťahuje a nepatrí ani medzi vyššie vymenované zákony.

Je potrebné poukázať v tomto smere aj na to, že ustanovenia o poškodzovaní finančných záujmov Európskych spoločností, na ktoré orgán činný v trestnom konaní okrem iného poukazuje, ochraňujú finančné záujmy Európskej únie. Ich základným účelom je pôsobiť preventívne proti neoprávnenému scudzeniu zdrojov, ktoré sú Slovenskej republike poskytované v súvislosti s jej vstupom do Európskej únie a jej následnému rozvoju. Slovenská republika zastúpená príslušnými výkonnými orgánmi je v danom prípade iba správcom prostriedkov poskytovaných Európskou úniou a je v súlade s príslušnými dohovormi Európskej únie zodpovedná za ochranu týchto prostriedkov, ktorá sa realizuje aj trestným postihom osôb, ktoré prostriedky získajú, resp. užívajú v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami.

V danom prípade teda nejde o náhradu škody uplatniteľnú v trestnom konaní, ale de facto o vrátenie protiprávne vylákaného nenávratného finančného príspevku.

Za takej situácie potom nie je trestný súd, ktorý v adhéznom konaní podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku rozhoduje o civilno - právnom nároku poškodeného na náhradu škody, oprávnený atrahovať si kompetenciu správneho orgánu (a neskôr správneho súdu) a samostatne posudzovať, či došlo alebo nie k porušeniu predpisu administratívnoprávnej povahy, a či teda je daný dôvod na vrátenie poskytnutých príspevkov a prípadne v akom rozsahu. Úlohou trestného súdu je v takýchto prípadoch zistiť výšku skutočne spôsobenej škody za účelom správnej právnej kvalifikácie skutku, avšak bez ďalšej kompetencie rozhodnúť o vrátení poskytnutého finančného plnenia, hoci by aj v trestnom konaní bola jej výška bez pochybnosti zistená. Uvedené platí o to viac, že v týchto prípadoch sa výška skutočnej

spôsobenej škody často krát líši od výšky príspevku, ktorý má byť vrátený (viď. § 30 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z.).

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že rozhodnutiu o nároku poškodeného na náhradu škody v predmetnom trestnom konaní bráni skutočnosť, že nejde o uplatňovanie nároku na náhradu škody, ale osobitného verejnoprávneho nároku na vrátenie poskytnutého nenávratného finančného príspevku, ktorého rozsah a obsah sa riadi príslušnými správnyymi predpismi a Dohodou (obdobne viď. R 31/2017).

K tomu odvolací súd poukazuje na § 256 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého ak uplatňuje práva poškodeného osoba, ktorej toto právo zrejme nepatrí, vysloví súd uznesením, že túto osobu ako poškodeného na hlavné pojednávanie nepripúšťa. Také rozhodnutie nebráni uplatneniu nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Po takomto rozhodnutí súd už nerozhoduje o nároku na náhradu škody, a to ani odkázaním „poškodeného“ na civilný proces.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia mal postupovať aj Špecializovaný trestný súd vo vzťahu k (domnelej) poškodenej strane, t. j. nemal vôbec o jej nároku rozhodovať. Toto pochybenie Špecializovaného trestného súdu však napravil odvolací súd na verejnom zasadnutí, keď po zrušení rozsudku Špecializovaného trestného súdu vo výroku o treste a vo výroku o náhrade škody následne sám rozhodol rozsudkom tak, že o nároku „poškodeného“ vôbec nerozhodoval.

+ + +

K výroku o treste najvyšší súd uvádza nasledovné:

Ako je zároveň zrejmé z citovaného výroku rozsudku Špecializovaného trestného súdu, tento obsahoval aj uloženie povinnosti obžalovanému spočívajúcej v povinnosti nahradiť spôsobenú škodu vo výške 26.278,05 Euro Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5 do 1 (jedného) roka od právoplatnosti rozhodnutia.

Nakoľko však odvolací súd s poukazom na skôr citované právne úvahy negoval záver Špecializovaného trestného súdu o tom, že príspevok poskytnutý ÚPSVaR možno považovať za škodu, musel upraviť aj výrok o treste v časti dotknutej touto modifikáciou.

Naviac, ak by najvyšší súd v rámci konania o odvolaní obžalovaného nepristúpil k tejto zmene aj v časti čo do výroku o treste, založil by tým v podstate v budúcnosti možnú sankčnú duplicitu obžalovaného, keď by existovala jednak povinnosť nahradiť spôsobenú „škodu“ (k povahe tohto nároku sa najvyšší súd ostatne podrobne vyjadril vyššie) za súčasnej možnosti vymáhať plnenie spočívajúce vo finančných zdrojoch Európskeho spoločenstva ako aj štátneho rozpočtu k tomu oprávneným subjektom v osobitnom správnom konaní tak, ako odvolací súd naznačil v predchádzajúcich odsekoch tohto rozsudku.

Čo sa v dôsledku uvedeného vo všeobecnosti týka výroku o uloženom treste, v tejto súvislosti sa odvolací súd (vyjmúc nižšie obsiahnuté konštatovania) stotožnil s právnymi úvahami aplikovanými v tejto súvislosti už Špecializovaným trestným súdom. Najvyšší súd poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému úhrnný trest vo výmere zodpovedajúcej všetkým pravidlám dôležitým pri ukladaní trestu.

Neuniklo však pozornosti najvyššieho súdu, že Špecializovaný trestný súd sa vo výroku o treste dopustil formálnej nesprávnosti spočívajúcej v tom, že pri ukladaní trestu obžalovanému ukladal trest rovnako s poukazom aj na § 38 ods. 3 Trestného zákona.

Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Ako už odvolací súd uviedol vyššie, Špecializovaný trestný súd správne konštatoval existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti [podľa § 36 písm. j) Trestného zákona] a jednej priťažujúcej okolnosti [podľa § 37 písm. h) Trestného zákona]. Rovnako tak na str. 18 prvý odsek odôvodnenia rozsudku správne skonštatoval, že neprevažoval ani pomer poľahčujúcich, ani pomer priťažujúcich okolností, a z tohto dôvodu tu nevznikol priestor na úpravu hornej ani dolnej hranici trestnej sadzby, čo v konečnom dôsledku prirodzene našlo odraz aj vo výmere uloženého trestu.

Zrejme len výlučne písomným pochybením však Špecializovaný trestný súd vo výroku o treste uviedol aj § 38 ods. 3 Trestného zákona, aj keď z výmery trestu s poukazom na odôvodnenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu nepochybne vyplýva, že v posudzovanom prípade z hľadiska hmotnoprávnej úpravy neexistoval dôvod pre zníženie hornej hranice ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu tak, ako to predpokladá naposledy uvedené ustanovenie Trestného zákona.

Preto toto výlučne formálne pochybenie napravil odvolací súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, nakoľko v opačnom prípade by mohlo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Čo sa týka uloženej povinnosti obžalovanému, ktorú má splniť počas skúšobnej doby podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, najvyšší súd dospel k záveru, že keďže s poukazom na vyššie vyjadrené právne úvahy nie je možné uložiť obžalovanému povinnosť nahradiť označenému subjektu spôsobenú „škodu“, znova použil ustanovenia o probačnom dohľade, ktorého súčasťou sú aj uložené povinnosti špecifikované vo výroku o treste.

Vo všeobecnosti odvolací súd uvádza, že obmedzenia a povinnosti tak, ako sú upravené v 51 ods. 3 až 4 Trestného zákona sú uvedené len demonštratívne. Z toho dôvodu môže súd s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu rozhodnúť aj o takých obmedzeniach a povinnostiach, ktoré nie sú explicitne uvedené v dotknutých ustanoveniach Trestného zákona označených v úvode tohto odseku. Podstatným je totiž primeranosť ukladaných obmedzení, resp. povinností vo vzťahu k uloženému trestu, ako aj ich uloženie takým spôsobom, aby boli dostatočne určiteľné a kontrolovateľné. Naviac, uložené obmedzenia a povinnosti musia mať predovšetkým súvis so spáchanou trestnou činnosťou a nesmú páchatela obmedzovať do takej miery, že by podstatným spôsobom oslabovali, resp. priam negovali zmysel podmieneného odkladu trestu odňatia slobody. Z toho dôvodu musí súd pri ich ukladaní citlivo zvažovať spôsob ich určenia, najmä posúdiť, či sledovaný účel nie je možné dosiahnuť príkladmo uložením iného druhu trestu alebo ochranného opatrenia.

Odvolací súd po zohľadnení vyššie uvedených právnych úvah dospel k záveru, že tak s poukazom na súvislosť trestného činu spáchaného obžalovaným, ako aj účel sledovaný uloženými povinnosťami, je namieste obžalovanému uložiť povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom výchovnému programu, súčasťou ktorého bude v prvých dvoch rokoch skúšobnej doby účasť na jednej prednáške alebo obdobnom vzdelávacom podujatí týkajúcej sa témy zaobchádzania s finančnými prostriedkami poskytovanými zo zdrojov Európskych spoločenstiev. Odvolací súd má za to, že vzhľadom na skutočnosť, že podstatou trestnej činnosti spáchanej obžalovaným je práve porušenie Trestným zákonom reprobovaných pravidiel vo vzťahu k nakladaniu s finančnými prostriedkami poskytovanými zo zdrojov Európskych spoločenstiev sa javí ako nanajvýš príliehavé uloženie takto formulovanej povinnosti obžalovanému, pričom je potrebné zároveň akcentovať aj posilnenie reformatívneho charakteru uloženého trestu práve v dôsledku uloženej povinnosti.

Odvolací súd rovnako pristúpil aj k uloženiu povinnosti obžalovanému zúčastniť sa ako verejnosť jedného hlavného pojednávania Špecializovaného trestného súdu v Pezinku - či už v Pezinku, alebo v Banskej Bystrici - až do vyhlásenia rozsudku v trestnej veci vedenej pre skutok právne kvalifikovaný ako je špecifikované vyššie a to na vlastné náklady obžalovaného. Je tomu tak z dôvodu, že odvolací súd je presvedčený, že v spojení s vyššie uvedeným možno nepochybne očakávať, že absolvovanie celého priebehu hlavného pojednávania s označeným meritorným obsahom takisto len posilní tak už spomínaný reformatívny, ako aj preventívny účel uloženého trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho

výkonu za súčasného uloženia probačného dohľadu nad obžalovaným.

So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.